

POLICIJA

Narkotisko/psihotropo vielu piedāvājums – situācija Latvijā

VALSTS POLICIJAS GALVENĀS KRIMINĀLPOLICIJAS PĀRVALDES ORGANIZĒTĀS
NOZIEDZĪBAS APKAROŠANAS PĀRVALDES 2.NODAĻA

2021

Valstī reģistrētie noziedzīgi nodarījumi narkotisko/psihotropo vielu aprites jomā

2021. gada I pusgadā valstī tika reģistrēti **1032** noziedzīgi nodarījumi, kas saistīts ar narkotisko vielu, psihotropo vielu, Latvijā kontrolējamo vielu sarakstos jaunieklāto psihoaktīvo vielu un prekursoru nelegālo apriti, par **32,2% mazāk** nekā 2020.gada I pusgadā (1524 NN).

Noziedzīgo nodarījumu skaits narkotisko (psihotropo) nelikumīgas aprites jomā sastāda **6,02%** no 2021. gada I pusgadā valstī reģistrētajiem noziedzīgajiem nodarījumiem (17123 NN).

Lielākajā daļā ar narkotisko/psihotropo vielu apriti saistītiem NN vērojams skaita samazinājums, atskaitot ar narkotisko/psihotropo vielu realizāciju un neatļautu sēšanu un audzēšanu saistītus NN.

No reģistrēto noziedzīgo nodarījumu kopskaita, narkotisko/psihotropo vielu nelegālas aprites jomā:

32,1% - saistīti ar narkotisko (psihotropo) vielu izgatavošanu, iegādāšanos, glabāšanu, pārvadāšanu un pārsūtīšanu **bez realizācijas nolūka**;

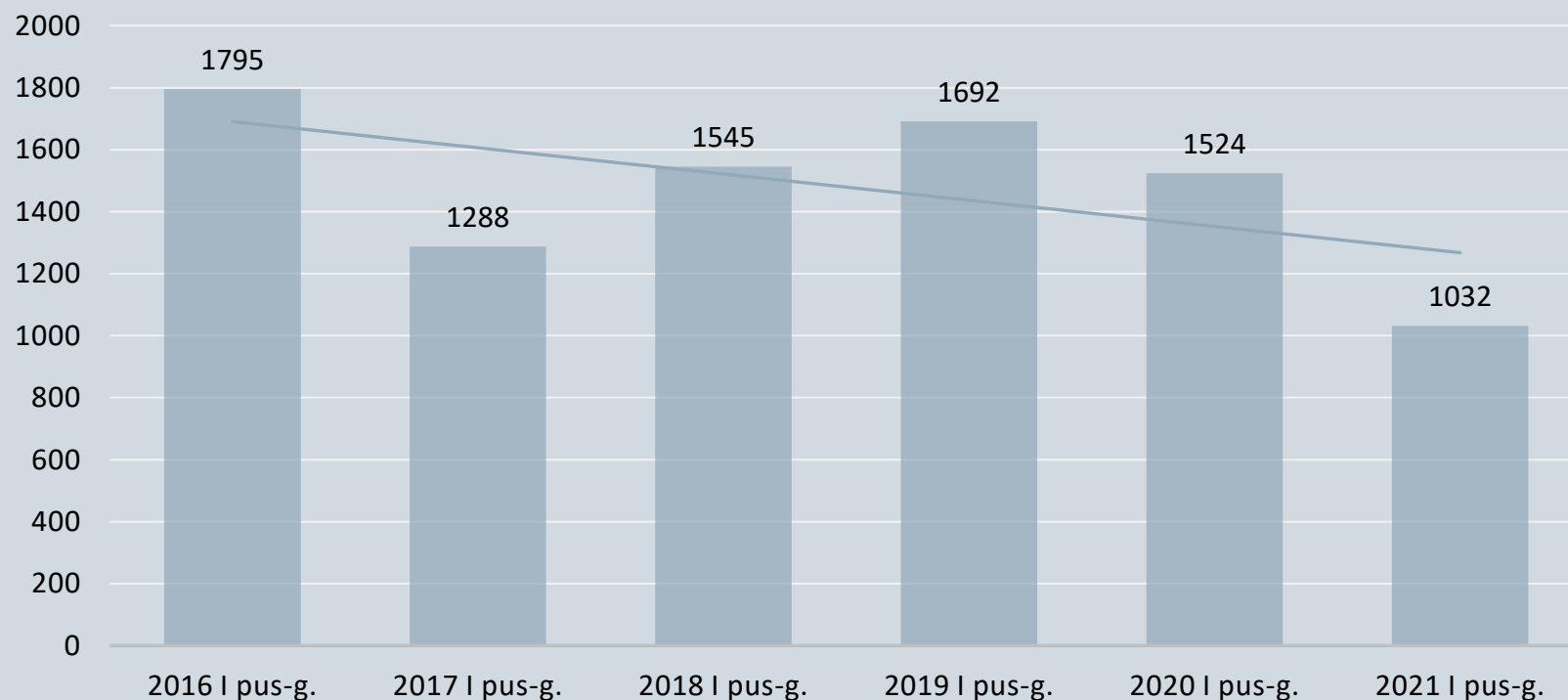
31,2% - saistīti ar narkotisko (psihotropo) vielu neatļautu izgatavošanu, iegādāšanos, glabāšanu, pārvadāšanu un pārsūtīšanu **realizācijas nolūkā** un **neatļautu realizēšanu**, kā arī narkotisko (psihotropo vielu) neatļautu realizēšanu nelielā apmērā.

16,6% - saistīti ar narkotisko (psihotropo) vielu neatļautu iegādāšanos vai glabāšanu nelielā apmērā **bez nolūka tās realizēt** vai narkotisko (psihotropo) vielu **neatļautu lietošanu**, ja to izdarījusi persona, kura brīdināta par kriminālatbildību par narkotisko (psihotropo) vielu neatļautu iegādāšanos, glabāšanu un lietošanu, kā arī par narkotisko (psihotropo) vielu neatļautu izgatavošanu, iegādāšanos, glabāšanu, pārvadāšanu vai pārsūtīšanu nelielā apmērā realizācijas nolūkā vai par narkotisko (psihotropo) vielu neatļautu realizēšanu nelielā apmērā;

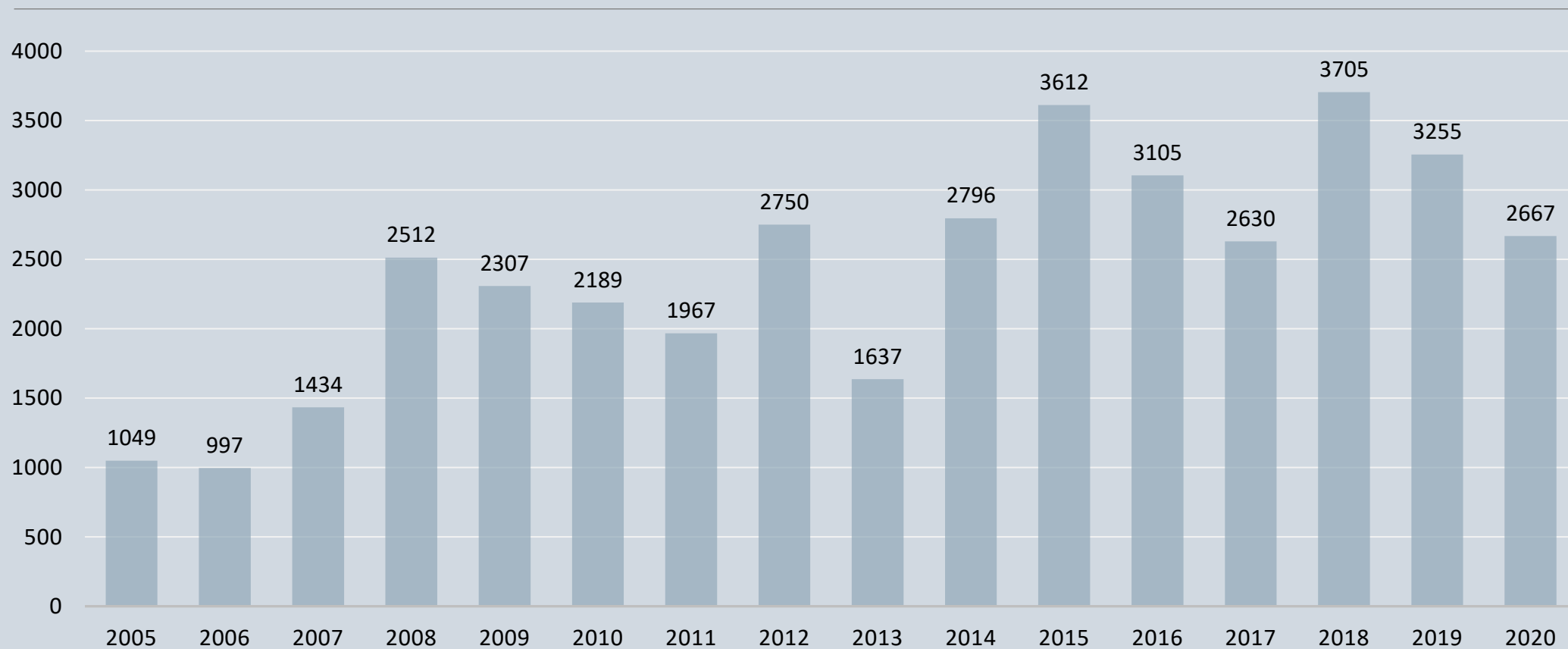
16,3% - saistīti ar narkotisko (psihotropo) vielu **kontrabandu**;

2,5% - saistīti ar narkotisko vielu saturošu augu **neatļautu sēšanu un audzēšanu**;

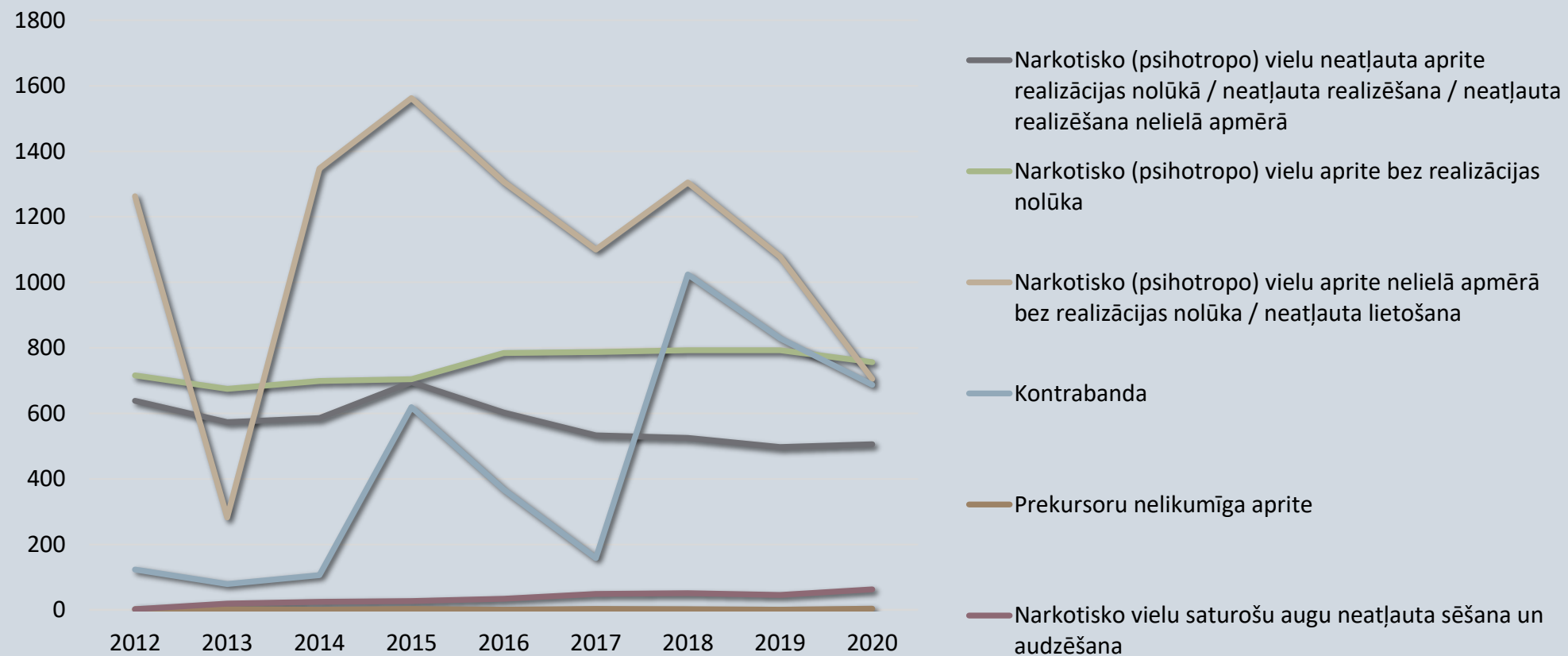
Ar narkotisko vielu, psihotropo vielu, Latvijā kontrolējamo vielu sarakstos jauniekļauto psihoaktīvo vielu un prekursoru nelegālo apriti saistīto noziedzīgo nodarījumu skaits.

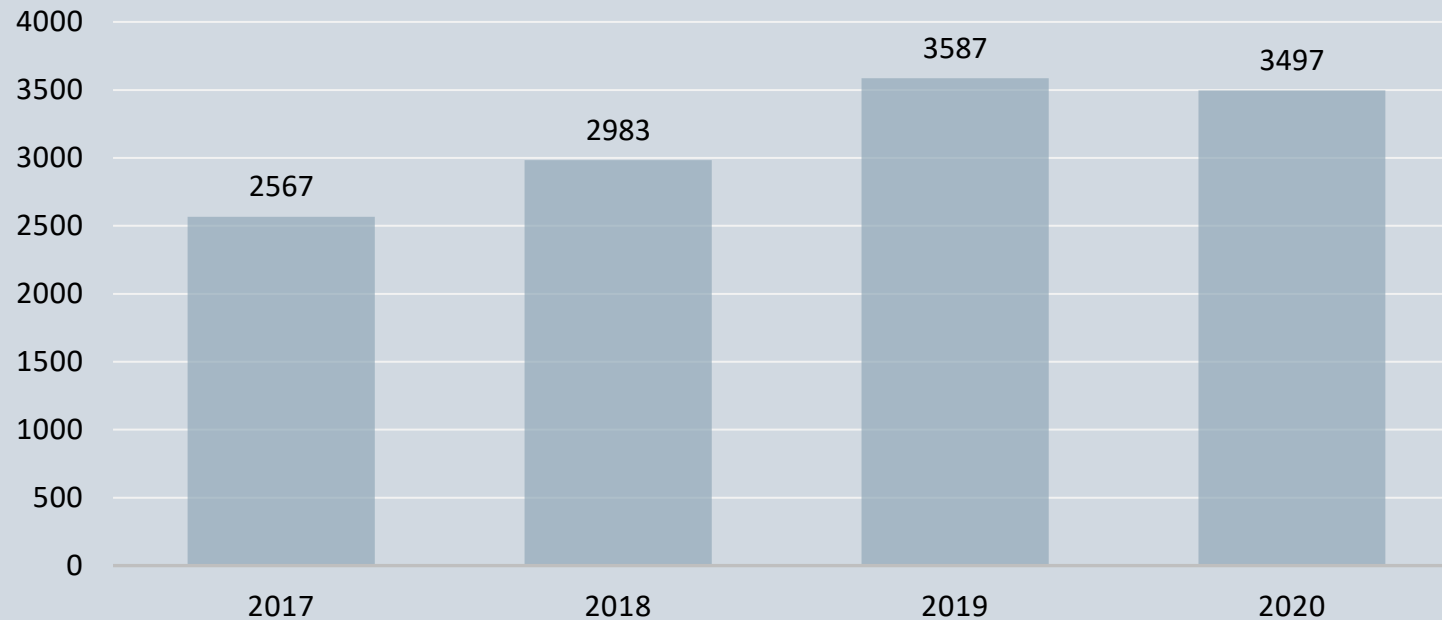
Ar narkotisko (psihotropo) vielu nelegālo apriti saistīto noziedzīgo nodarījumu skaits.

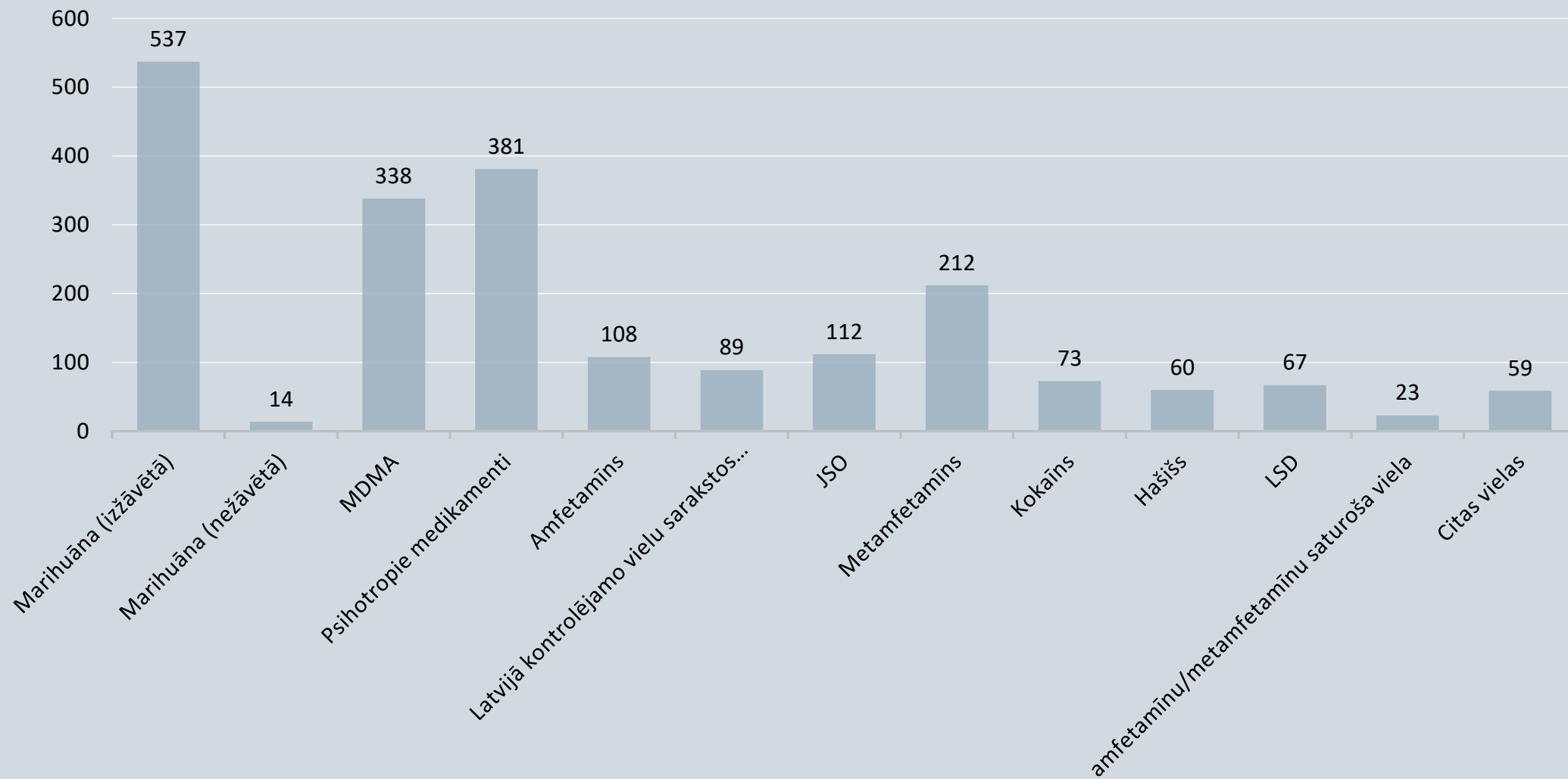
Ar narkotisko (psihotropo) vielu un prekursoru nelegālo apriti saistīto noziedzīgo nodarījumu sadalījums 2012./2020. g.

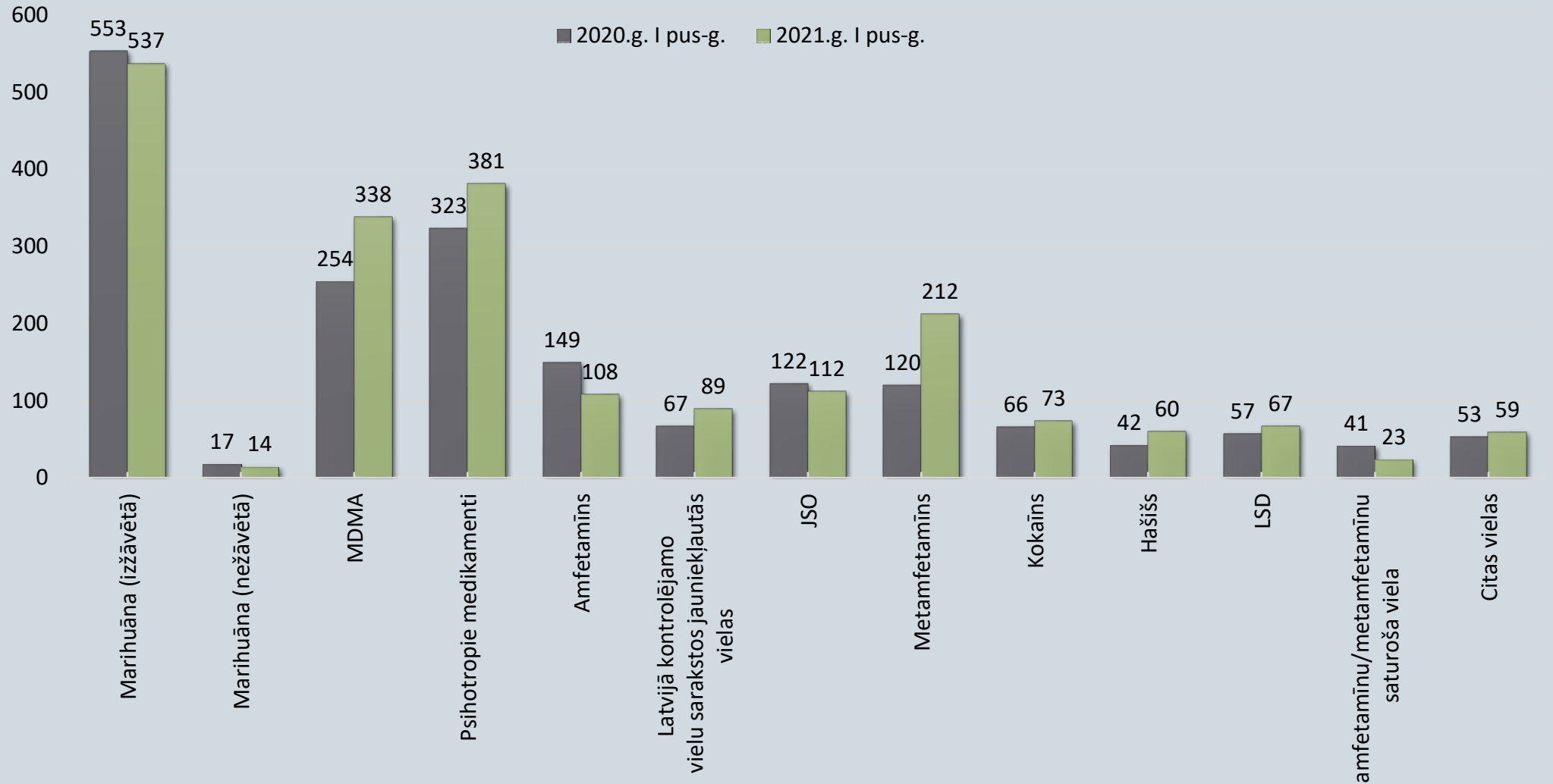
VP Kriminālistikas pārvaldes un VID NMPP dati par narkotisko/psihotropo vielu izņemšanām (veiktajām ekspertīzēm) 2017. - 2020. g.

Narkotisko (psihotropo) vielu izņemšanas/eksportēšanas 2021. g. I pusgads.

Narkotisko (psihotropo) vielu izņemšanas/ekspertīzes 2021. g. I pusgads salīdzinājumā ar 2020.g. I pusgada datiem

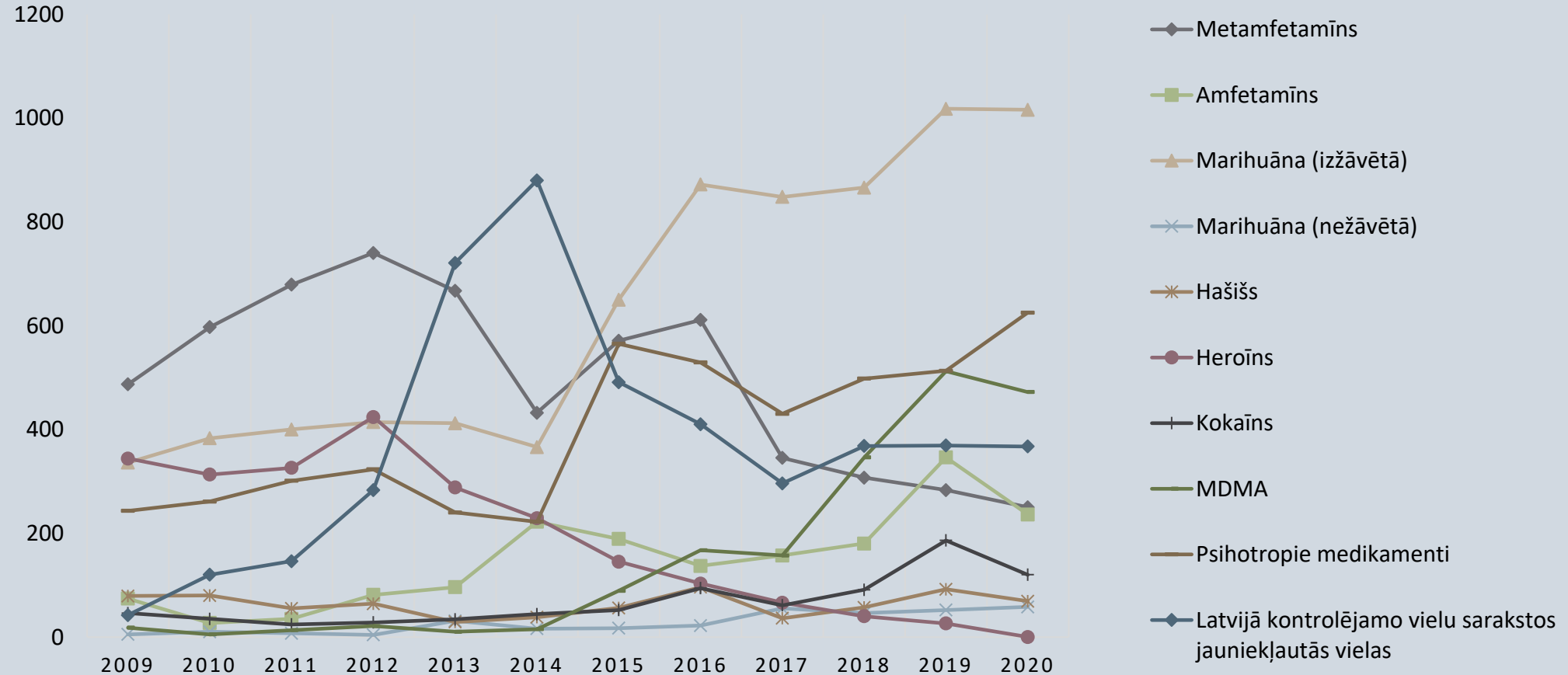

Top 10 narkotiskās/psihotropās vielas izņemšanu struktūrā

- ✓ **1.vieta – marihuāna** ieņem stabilas **līderpozīcijas** izņemšanu kopskaitā. Pārskata posmā tika veikta **551** (*izžāvētā - 537 izņemšanas, nežāvētā - 14 izņemšanas*) vielas izņemšanas, proti, salīdzinot ar 2020.gada I pusgadu (**570 izņemšanas**) vērojams nebūtisks samazinājums - par **3,3%**;
- ✓ **2.vieta – psihotropie medikamenti.** 2021.gada I pusē salīdzinot ar 2020.gada I pusi turpina palielināties **psihotropo medikamentu** izņemšanu daudzums – **381** izņemšanas, līdz ar ko psihotropie medikamenti izņemšanu struktūrā ieņem otro pozīciju. Izņemšanu salīdzinājumā ar 2020.gada I pusgada datiem, analizējamajā pārskata periodā tas palielinājies par **17,9%** (2020.gada I pusgadā – 323 izņemšanas);
- ✓ **3.vieta – ekstazī grupa (MDMA,MDA).** pārskata periodā būtiski palielinājies ekstazī grupas narkotisko/psihotropo vielu izņemšanu skaits - 2021.gada I pusgadā tika veiktas **338**, bet 2020.gada I pusgadā - **254** vielas izņemšanas. Proti 2021.gada I pusgadā ekstazī grupas izņemšanu skaits palielinājies par **33%**.
- ✓ **4.vieta – metamfetamīns.** Pārskata posmā tika veiktas **212** metamfetamīna izņemšanas, par **76,6%** vairāk salīdzinājumā ar 2020.gada I pusgada datiem (*120 izņemšanas*). Metamfetamīna izņemšanas pēdējā gada laikā būtiski pieaugušas, pat salīdzinot ar 2020.gada kopējo metamfetamīna izņemšanu skaitu (250 izņemšanas);
- ✓ **5.vieta – jaunie sintētiskie opioīdi (JSO).** 2021.gada I pusgadā tika veiktas **112** jauno sintētisko opioīdu un to saturošo maisījumu izņemšanas, salīdzinājumā ar 2020.gada I pusgadā reģistrētajiem statistikas datiem (*122 izņemšanas*) JSO izņemšanu skaits samazinājies par **8,1%**;

- ✓ **6.vieta – amfetamīns.** 2021.gada I pusē tika veiktas **108** amfetamīna izņemšanas, par **27,5%** mazāk nekā 2020.gada I pusgadā (*149 izņemšanas*).
- ✓ **7.vieta – Latvijā kontrolējamo vielu sarakstos jaunieklautās vielas (JV).** Latvijā kontrolējamo vielu sarakstos jaunieklauto vielu izņemšanu skaits 2021.gada I pusgadā salīdzinājumā ar 2020.gada I pusgada izņemšanām ir pieaudzis. Proti, 2021.gada I pusgadā tika veikta **89**, bet 2020.gada I pusgadā 67 vielu izņemšanas (*32,8%*).
- ✓ **8.vieta – kokaīns.** Kokaīna izņemšanu skaits, līdzīgi kā citu stimulantu izņemšanu skaits, ir palielinājies par **10,6%** salīdzinājumā ar 2020.gada I pusgada datiem (2021.gada I pusgadā – 73 izņemšanas, 2020.gada I pusgadā - 66 izņemšanas);
- ✓ **9.vieta – LSD.** Pēdējos gados arvien populārāks kļūst LSD, katru gadu arvien vairāk palielinoties tā izņemšanu skaitam. 2021.gada I pusē tika veiktas **67** LSD izņemšanas, par **17,5%** vairāk nekā pērn (*57 izņemšanas*);
- 10.vieta – hašišs.** Pārskata posmā hašiša izņemšanu skaits ir palielinājies par 42,8% – 2021.gada I pusgadā tika veiktas **60** hašiša izņemšanas, bet 2020.gada I pusgadā (*42 izņemšanas*).

Narkotisko vielu, psihotropo vielu, Latvijā kontrolējamo vielu sarakstos jaunieklauto vielu un prekursoru izņemšanu salīdzinājums 2009. - 2020. g.

2021. gadā I pusgadā identificētas sekojošas Latvijas nelegālā tirgus attīstības tendences:

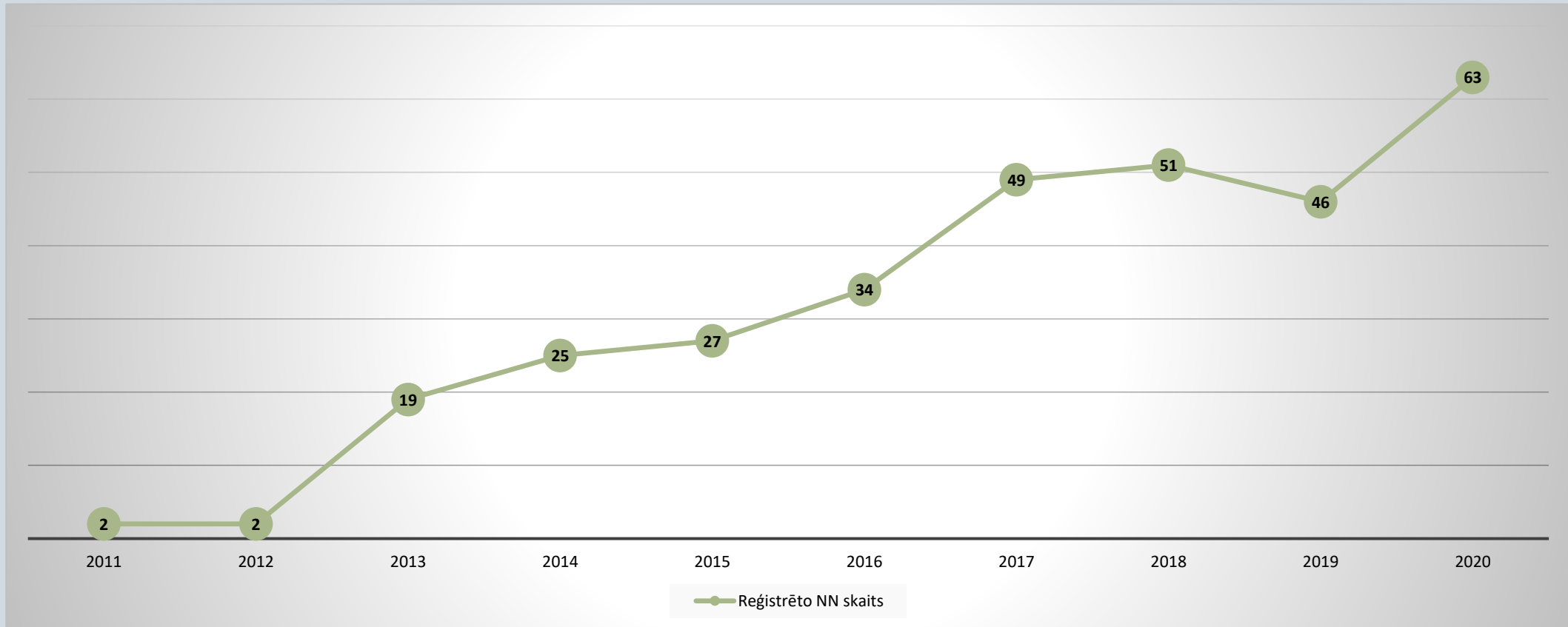
- ✓ Latvijas ģeopolitiskā stāvokļa izmantošana narkotisko vielu, psihotropo vielu, jauno vielu un prekursoru kontrabandai;
- ✓ Turpinās augsts pasta un kurjerpasta sūtījumu skaits mazinoties COVID-19 pandēmijas rezultātā ieviestiem ierobežojumiem;
- ✓ Atklāto (Surface web) un slēpto (Deep web, Dark net) interneta resursu, mobilo aplikāciju slēptas saziņas grupas izmantošana kā jauno psihoaktīvo vielu, tā arī kontrolējamo vielu nelikumīgajai aprītei;
- ✓ Loģistikas uzņēmumu klātbūtne narkotisko/psihotropo vielu kontrabandas struktūrā;
- ✓ Amfetamīnu grupas pieaugums nelegālā narkotisko vielu tirgus struktūrā;
- ✓ Narkotiskās vielas saturošo augu kultivēšanas aktualitāte;
- ✓ Psihotropās vielas saturošo medikamentu aprītes intensitāte;

Tendenču raksturojums

- ✓ *Sākot ar 2019.gada sākumu, kad Koknesē tika atklāta vairāk kā 2t kokaīna krava Latvijā periodiski tiek atklātas lielākas vai mazākas narkotisko/psihotropo vielu kravas.*
- ✓ *Konstatētā tendence saistīta ar ilgstošu intensīvu darbu, kas tendēts izjaukt un likvidēt augsta riska organizētās noziedzības grupas.*
- ✓ *Daļa veikto narkotisko/psihotropo vielu kravu aizturējumi saistīti ar pieaugošu loģistikas uzņēmumu iesaisti noziedzīga nodarījuma atbalstīšanā.*
- ✓ *Narkotisko/psihotropo vielu tirdzniecība un organizēšana pārcēlusies virtuālā vidē, kas kļuvusi kā par ES problēmu, tā arī par pasaules problēmu kopumā.*

-
- ✓ *Narkotisko vielu saturošu augu neatļauta sēšana un audzēšana ievērojami palielinājusies COVID-19 pandēmijas laikā;*
 - ✓ *2020.gadā Latvijā tika reģistrēti 63 noziedzīgi nodarījumi par Narkotisko vielu saturošu augu neatļautu sēšanu un audzēšanu. 2021.gada pirmajā pusē reģistrēti jau 27 noziedzīgi nodarījumi.*
 - *Pērn Latgales reģionā kopā izņemti 1439 marihuānas stādi, kas sastāda 83% no kopējā valstī izņemto marihuānas stādu skaita. Rīgā, konstatētas 17 audzētavas, bet Latgalē 15, kas liecina par ievērojami apjomīgāku audzētavu esamību Latgales reģionā.*
 - *Saistībā ar marihuānas kultivēšanu pēdējo divu gadu laikā konstatēts ievērojams marihuānas sēklu sūtījumu skaita pieaugums.*
 - ✓ *Attiecībā uz narkotisko/psihotropo vielu laboratorijām, kas Latvijā nav plaši izplatīta parādība periodiski tiek atklātas atsevišķas narkotisko/psihotropo vielu ražotnes.*
 - *Latvijā ražotās narkotiskās/psihotropās vielas lielākoties paredzētas ārzemju tirgum.*

Par Narkotisko vielu saturošu augu neatļautu sēšanu un audzēšanu reģistrēto noziedzīgo nodarījumu skaits 2011.-2020.g.

Atklātās narkotisko/psihotropo vielu laboratorijas Latvijā pēdējos 5 gados

2020.gadā konstatēta metadona laboratorija (jāatzīmē, ka Latvijā pēdējo piecu gadu laikā konstatētas vairākas narkotisko/psihotropo vielu laboratorijas:

2017.gadā – divas metadona laboratorijas un viena amfetamīna laboratorija;

2018.gadā – viena amfetamīna laboratorija;

2020.gadā – viena metadona laboratorija un viena metamfetamīna/MDMA laboratorija;

Neraugoties uz saražoto narkotisko/psihotropo vielu kaitīgumu sabiedrībai, narkotisko vielu izgatavošanas procesā rodas daudz ķīmisku blakusproduktu, kuru nonākšana atklātā vidē nodara būtisku kaitējumu dabai.

Paldies par uzmanību!